

Giriş

Yeryüzünü İnsanlaştırmak (Humanize the Earth), şiirsel düzyazı tarzları, öğüt verici ifade biçimleri ve numaralandırılmış pasajlarıyla ortak olan üç yazının bir araya gelmesinden oluşan bir koleksiyondur. İlk eser olan İçsel Bakış (The Inner Look), 1972'de tamamlanmış ve 1988'de revize edilmiştir. İkinci eser olan İçsel Manzara (The Internal Landscape), 1981'de yazılmış ve ardından 1988'de revize edilmiştir. Son olarak, İnsan Manzarası (The Human Landscape) 1988'de tamamlanmıştır. İç Bakış'ın ilk yayımlanması ile revizyonu arasında geçen on altı yıllık süre boyunca, kitap hem Doğu'nun hem de Batı'nın pek çok dilinde dolaşıma girmiş, yazar ile birçok farklı coğrafyadan okuyucular arasında kişisel iletişim ve mektuplaşmalara yol açmıştır. Bu fikir alışverişi, eserin dolaşımında olduğu farklı kültürel alt katmanların metinlerin yorumlanmasında ne kadar çok farklılığa yol açtığını gözlemleyen yazarın, birkaç bölümü revize etmesine kesinlikle katkıda bulunmuştur. Özellikle bazı kelimeler çeviride ciddi zorluklar yaratmış ve okuyucular bu kelimelerin kullanıldığı anlamı sık sık yanlış anlamıştır. Benzer bir durum İçsel Manzara için de geçerli olmuş, ancak bu eserin orijinal yayımlanması ile yazarın metni revize etmesi arasında yedi yıl geçmiştir. Yazar, ilk iki kitabı

üçüncü ile tamamlayıp derlerken revize etmeyi ve güncellemeyi planlamıştı.

Gözlemleyebileceğimiz gibi ilk iki kitaptaki revizyonlar, üçüncünün yazıldığı aynı yılda tamamlanmıştır. Böylece İnsan Manzarası, önceki iki eserin temel stil niteliklerini korurken, onlardan farklı olarak kültürel ve sosyal dünyanın özelliklerini vurgulamakta, bu temaların işlenişinde, kaçınılmaz olarak bu edebi eserin tüm bileşenlerini kapsayan bir dönüşüme yol açmaktadır.

İçerik açısından bakarsak, İçsel Bakış yaşamın anlamı üzerine odaklanır. Söyleminin ana teması, çelişki adı verilen psikolojik durumdur. Acının, kişinin çelişkinin kaydı olduğunu ve zihinsel acıyı aşmanın, kişinin yaşamını genel olarak çelişkisiz eylemlere ve özellikle de diğer insanlarla ilgili çelişkisiz eylemlere yönlendirmesi ölçüsünde mümkün olduğunu açıklar. İçsel Manzara ise, her insanın içindeki nihilizme karşı mücadele ve sosyal yaşamla ilişkili olarak yaşamdaki anlamsızlığı inceler; okuyucuları yaşamlarını dünyayı insanlaştırma hizmetinde aktiviteye ve militanlığa dönüştürmeye çağırır. Son olarak, İnsan Manzarası, dünyada eylem için bir temel oluşturma sorusunu ele alır; tartışılmaz ve sonsuza dek kabul edilmiş gibi görünen değerlerin ve kurumların anlamlarını ve yorumlarını yeniden düzenler.

Yeryüzünü İnsanlaştırmak'ı oluşturan bu üç yazı, aslında en derin iç dünyadan (rüyalar ve semboller dünyası), dışsal ve insan manzaralarına doğru ilerleyen bir sırayı takip eden üç andır. Bu, en mahrem ve kişiselden başlayıp kişiler arası, sosyal ve tarihsel dünyaya açılmayla biten bir bakış açısı yolculuğunu, bir hareketini içerir.

— Yayıncılar

İçsel Bakış

I. Meditasyon

Burada, yaşamdaki anlamsızlığın nasıl anlama ve doyuma dönüştüğü anlatılır.

Burada neşe, bedene, doğaya, insanlığa ve ruha duyulan sevgi vardır.

Burada fedakarlıklar, suçluluk duyguları ve öte dünyadan gelen tehditler reddedilir.

Burada dünyevi olan, ebedi olana karşıt değildir.

Burada, alçakgönüllü bir arayışla dikkatlice meditasyon yapan herkesin ulaştığı içsel vahiy anlatılır.

II. Anlamaya Yöneliş

Nasıl hissettiğini biliyorum, çünkü senin durumunu deneyimleyebilirim; ancak sana anlattığımı nasıl deneyimleyeceğini bilmiyorsun. Bu nedenle, insanı mutlu ve özgür kılan şey hakkında karşılık beklemeden konuşuyorsam, bunu anlamaya çalışmaya değer.

Benimle tartışarak anlayış kazanacağını düşünme. Eğer bu şekilde anlayışının daha netleşeceğine inanıyorsan bunu yapabilirsin, ancak bu durumda uygun düşünce yolu bu değildir.

Eğer bana uygun tutumun ne olduğunu sorarsan, sana burada açıkladıklarım üzerinde derinlemesine ve acele etmeden meditasyon yapman gerektiğini söylerim.

Eğer daha acil işlerle meşgul olduğunu söyleyerek karşılık verersen, cevabım dileğin uyumak veya ölmek olduğu için buna karşı çıkmayacağımdır.

Sunuş şeklimden hoşlanmadığını da öne sürmemelisin, zira meyveyi beğendiğinde kabuğunu eleştirmezsin.

Ben, şeyleri içsel gerçekten uzak şeylere özenenlerin arzu edebileceği şekilde değil, uygun gördüğüm şekilde ifade ederim.

III. Anlamsızlık

Birçok gün boyunca Şu büyük paradoksu keşfettim: Kalplerinde başarısızlık taşıyanlar, son zaferi aydınatabildiler; zafer duygusuna kapılanlar ise kenarda kaldılar; yaşamı solgun ve dağınık bir bitki örtüsü gibi. Birçok gün boyunca, en karanlık karanlıktan çıkarak ışığa ulaştım; beni yönlendiren öğretiler değil, meditasyon oldu.

Ve ilk gün kendime Őöyle dedim:

Eğer her Şey ölümlle sona eriyorsa yaşamın bir anlamı yoktur.

İster aŐađılık ister yüce olsun tüm eylemlerin gerekçesi, her zaman önünde boşluk bırakan yeni bir rüyadır.

Tanrı belirsiz bir Őeydir.

İnanç, akıl ve düş kadar değişkendir.

“Ne yapılmalı” konusu uzun uzadıya tartışılabilir; ama sonunda hiçbir tutum kesin biçimde desteklenmiş değildir.

Bir Őeye kendini adayanların “sorumluluğu”, kendini adayanlarınkinden daha büyük değildir.

Çıkarlarıma göre hareket ederim; bu beni ne korkak ne de kahraman yapar.

“Çıkarlarım” hiçbir Şeyi ne haklı çıkarır ne de mahkûm eder.

“Gerekçelerim” başkalarınınkinden ne daha iyi ne de daha kötüdür.

Zalimlik beni dehşete düşürür, ama bu yüzden veya kendi başına nezaketten daha iyi ya da daha kötü değildir.

Benim ya da başkalarının bugün söyledikleri yarın hiçbir değer taşımaz.

Ölmek yaşamak ya da hiç doğmamış olmak kadar ne daha iyidir ne de daha kötüdür.

Bunu öğretilerle değil, deneyim ve meditasyonla keşfettim: Eğer her şey ölümle sona eriyorsa yaşamın bir anlamı yoktur.

IV. Bağımlılık

İkinci gün.

Yaptığım, hissettiğim veya düşündüğüm hiçbir şey bana bağlı değildir.

Ben değişebilirim ve çevrimin eylemine bağılıyım. Çevremi veya "Ben"liğimi değiştirmek istediğimde, beni değiştiren yine çevredir.

Ardından şehri ya da doğayı, toplumsal kurtuluşu ya da varlığımı haklı çıkaracak yeni bir mücadeleyi ararım. Her

durumda, beni bir tutumu ya da diğeri seçmeye iten çevremdir. Bu şekilde, ilgi alanlarım ve çevrem beni burada bırakır.

Öyleyse, kimin veya neyin karar verdiğinin önemli olmadığını söylerim. Bu durumlarda, yaşama durumunda olduğum için yaşamak zorunda olduğumu söylerim. Tüm bunları söylerim, ancak bunu haklı çıkaran hiçbir şey yoktur. Bir karar verebilir, tereddüt edebilir veya kalabilirim, ancak her durumda, bir şey diğerinden yalnızca geçici olarak daha iyidir; nihayetinde, ne "daha iyi" ne de "daha kötü" vardır.

Biri bana yemek yemeyenlerin öldüğünü söylese, cevabım bunun gerçekten de böyle olacağı ve ihtiyaçları tarafından teşvik edilerek yemek yemeye zorlandıkları olacaktır. Ancak, yeme mücadelesinin kişinin varlığını haklı çıkardığını eklemeyeceğim – bu mücadelenin kötü olduğunu da söylemeyeceğim. Basitçe, tüm bunların geçim ihtiyacıyla ilgili bireysel veya kolektif bir olgu olduğunu, ancak son savaş kaybedildiği anda hiçbir anlamının kalmadığını söyleyeceğim.

Dahası, yoksulların, sömürülenlerin ve zulüm görenlerin mücadelesiyle dayanışma içinde olduğumu söyleyeceğim. Bu özdeşleşmede "doyum" hissettiğimi söyleyeceğim, ancak bunun hiçbir şeyi meşrulaştırmadığını anlayacağım.

V. Anlamın SeziliŖi

Üçüncü gün.

Bazen, daha sonra gerekleŖen olayları önceden hissettim.

Bazen, uzaktaki bir düşünceyi yakaladım.

Bazen, hiç gitmediğim yerleri tarif ettim.

Bazen, yokluğumda gerekleşenleri tam olarak anlattım.

Bazen, beni hayrete düşüren büyük bir sevinç hissettim.

Bazen, beni sarsan eksiksiz bir kavrayışa ulaştım.

Bazen, her Ŗeyle kusursuz bir birlik hissiyle vecde kapıldım.

Bazen, hayallerimi delip geçerek gerekliğı yeni bir şekilde gördüm.

Bazen, bir Ŗeyi ilk kez gördüm ama sanki daha önce görmüş gibi tanıdım.

...Ve tüm bunlar beni düşündürdü. Açıkça görüyorum ki, bu deneyimler olmasaydı, anlamsızlığı terk edemezdim.

VI. Uyku ve Uyanış

Dördüncü gün.

Ne rüyalarımda gördüklerimi, ne yarı uykuda gördüklerimi, ne de uyanık olduğum ama dalgınlık içinde gördüklerimi gerçek olarak kabul edebilirim.

Uyanırken ve dalgınlık olmadan gördüklerimi gerçek olarak kabul edebilirim. Duyularımın kaydettiği şeyden bahsetmiyorum; aksine, zihnimin faaliyetlerinin, harici ve dahili duylardan ve hafızadan gelen saf ve şüpheli "verilerle" beslendiği için, düşünülen "verilere" atıfta bulunduğu zamanki faaliyetlerinden bahsediyorum. Geçerli olan şudur ki, zihnim bunu uyanırken bilir ve uyurken inanır. Gerçeği yeni bir şekilde algıladığım nadirdir ve işte o zaman normalde gördüğümün uykuya veya yarı uykuya benzediğini fark ederim.

Gerçek bir uyanık olma yolu vardır ve bu beni şimdiye kadar söylenen her şey üzerinde derinlemesine meditasyon yapmaya yöneltmiştir. Ayrıca, var olan her şeyin anlamını keşfetmem için bana kapıyı açmıştır.

VII. Gücün Varlığı

Beşinci gün.

Gerçekten uyanık olduğumda, kavrayıştan kavrayışa tırmandım.

Gerçekten uyanık olduğumda ama yükselişe devam edecek gücüm olmadığında, Gücü kendi içimden çekebildim. Bu Güç tüm bedenimde mevcuttu. Enerjinin tamamı en küçük hücrelerime kadar mevcuttu ve kanımdan daha hızlı ve yoğun dolaşıyordu.

Enerjinin, bedenimde aktif olan noktalarda yoğunlaştığını, aktif olmadıklarında ise orada bulunmadığını keşfettim.

Hastalık sırasında enerji ya eksikti ya da tam olarak etkilenen bölgelerde birikmişti. Ama enerjinin normal akışını yeniden kurabildiğimde, birçok hastalık geri çekilmeye başladı.

Bazı halklar bunu biliyordu ve bugün bize garip görünen çeşitli yöntemlerle enerjinin akışını yeniden kurabiliyorlardı. Bazı halklar bunu biliyordu ve bu enerjiyi başkalarına aktarabiliyor, anlayış “aydınlanmaları” ve hatta fiziksel “mucizeler” üretebiliyorlardı.

VIII. Gücün Denetimi

Altıncı gün.

Vücutta dolaşan Gücü yönlendirmenin ve yoğunlaştırmanın bir yolu vardır.

Vücutta hareket, duygu ve fikir olarak bildiğimiz şeylerin bağlı olduğu kontrol noktaları vardır. Enerji bu noktalarda etkileşime girdiğinde, motor (hareketsel), duygusal ve entelektüel tezahürlere yol açar.

Enerjinin vücutta daha içsel mi yoksa daha yüzeysel mi etki ettiğine bağlı olarak, derin uyku, yarı uyku veya uyanıklık durumları ortaya çıkar. Dini tablolarda azizlerin (veya büyük uyanmışların) bedenlerini veya başlarını çevreleyen haleler, kesinlikle bu enerjinin bazen daha dışsal olarak tezahür eden bu olgusuna işaret eder.

Gerçekten uyanık olma halinin bir kontrol noktası vardır ve Gücü bu noktaya getirmenin bir yolu vardır.

Enerji bu noktaya yönlendirildiğinde, diğer tüm kontrol noktaları değişmiş bir şekilde hareket eder.

Bunu anladığımda ve Gücü bu üstün noktaya yönlendirdiğimde, tüm bedenim muazzam bir enerjinin etkisini hissetti. Bu enerji bilincime güçlü bir şekilde çarptı ve kavrayıştan kavrayışa yükseldim. Ancak, enerjinin kontrolünü kaybedersem zihnin derinliklerine inebileceğimi de gözlemladim. Ardından, bu zihinsel durumlar arasındaki ayırım çizgisini görerek "cennetler" ve "cehennemler" hakkındaki efsaneleri hatırladım.

IX. Enerjinin Belirtileri

Yedinci gün.

Bu hareket halindeki enerji, bedenden "bağımsız" hale gelebilir ama yine de birliğini korur.

Bu birleşmiş enerji, gerçekte bedenin bir tür "çiftiydi"; bedenin, temsil uzamında kendi bedensel iç duyularının temsiline karşılık geliyordu. Zihinsel olgularla ilgilenen bilimler, bu uzamın ya da bedenin iç duyularına karşılık gelen temsillerin varlığı hakkında pek az şey söylemiştir.

Bu şekilde bölünen, yani bedenin "dışında" veya maddi temelinden "ayrılmış" gibi hayal edilen enerji, bu işi yürüten kişinin içsel birliğine bağlı olarak ya bir görüntü olarak çözülüyor ya da doğru bir şekilde temsil ediliyordu.

Bedenin kendi bedeninin "dışında" bir temsili olan bu enerjinin "dışallaşmasının", zihnin en düşük seviyelerinden bile üretilebileceğini doğrulayabildim. Bu durumlarda, yaşamın en temel birliğine yönelik bir tehdit, tehlikede olan kişiyi korumak amacıyla bu tepkiyi tetikliyordu. Bu nedenle, bilinç seviyesi düşük ve içsel birliği tehlikede olan bazı medyumların trans (vecd) durumlarında, bu tepkiler istemsizce oluşuyor ve kendi kendine üretilmiş olarak tanınmayıp, başka varlıklara atfediliyordu.

Bazı halkların “hayaletleri” ve “ruhları” aslında, kendilerini ele geçirilmiş hissedenerin “çiftleri”nden (öztemsillerinden) başka bir şey değildi. Gücün denetimini kaybettikleri için, trans sırasında zihin durumları kararıyor ve bazen olağanüstü fenomenler üreten tuhaf varlıklar tarafından yönetildiklerini hissediyorlardı. Belirleyici olan, o hâlde, Gücün denetimi idi.

Tüm bunlar günlük yaşama ve ölümden sonraki yaşama ilişkin kavrayışımı tamamen değiştirdi. Bu düşünceler ve deneyimler aracılığıyla, ölüm inancımı yitirmeye başladım ve o zamandan beri ölüme inanmıyorum; tıpkı artık yaşamın anlamsızlığına inanmadığım gibi.

X. Anlamın Kanıtı

Sekizinci gün.

Uyanık bir yaşamın gerçek önemi bana apaçık oldu.

İçsel çelişkilerin yok edilmesinin gerçek önemi beni ikna etti.

Birlik ve sürekliliğe ulaşmak için Güc'e hakim olmanın gerçek önemi, beni neşeli bir anlamla doldurdu.

XI. Aydınlık Merkez

Dokuzuncu gün.

Güç'ün içinde bir "merkez"den gelen "ışık" vardı.

Enerjinin çözülmesinde merkezden bir geri çekilme varken, onun birleşmesi ve evriminde ise o aydınlık merkezin buna karşılık gelen bir işleyişi vardı.

Çeşitli kadim halklarda Güneş Tanrısı'na adanmışlık bulmak bana garip gelmedi. Ve gördüm ki, bazıları bu gök cismine Dünya'ya ve doğaya yaşam verdiği için taparken, diğerleri o görkemli bedende daha büyük bir gerçekliğin sembolünü tanıyordu.

Daha da ileri gidenler vardı ve bu merkezden sayısız armağan aldılar; bu armağanlar bazen ilham alanların üzerine ateşten diller gibi "indi", bazen aydınlık küreler olarak geldi ve bazen de korku dolu inananın önünde yanan çalılar olarak görüldü.

XII. Keşifler

Onuncu gün.

Keşiflerim az ama önemliydi; bunları şu şekilde özetleyebilirim:

Güç vücutta istemsizce dolaşsa da, bilinçli çabayla yönlendirilebilir. Bilinç seviyesinde kasıtlı bir değişim sağlamak, insana bilincin üzerine kendilerini dayatıyor gibi

görünen "doğal" koşullardan kurtuluşa dair önemli bir bakış açısı sunar.

Bedenin çeşitli aktivitelerini kontrol eden noktalar vardır.

Gerçekten uyanık olma hali ile diğer bilinç seviyeleri arasında farklar vardır.

Güç, gerçek uyanış noktasına yönlendirilebilir ("Güç" ile belirli imgelere eşlik eden zihinsel enerji; "nokta" ile ise bu tür bir imgenin temsil uzayındaki belirli bir "yerdeki" konumu anlaşılmaktadır).

Bu sonuçlar beni, eski halkların dualarındaki büyük bir gerçeğin tohumunu tanımaya yöneltti—bu gerçek daha sonra, insanları kendi aydınlık kaynaklarıyla temasa geçiren, kusursuzca gerçekleştirilmiş o içsel çalışmayı geliştirmelerini imkansız kılan dışsal ayinler ve uygulamalarla gölgede bırakılmıştı. Son olarak, "keşiflerimin" hiç de keşif olmadığını, aksine, kalplerinde çelişki olmaksızın ışığı arayan herkesin ulaştığı içsel vahiylerden kaynaklandığını gözlemledim.

XIII. İlkeler

İçsel vahiy bir şimşek gibi çarptığında, yaşama ve olaylara karşı takınılan tutum farklılaşır.

Adımları yavaşça takip ederek, söylenmiş olanlar ve henüz söylenecek olanlar üzerine meditasyon yaparak, anlamsızlığı anlama dönüştürebilirsiniz. Hayatınızla ne yaptığınız kayıtsız değildir. Yasalara tabi olan yaşamınız, seçim yapabileceğiniz olasılıklara açıktır. Size özgürlükten bahsetmiyorum. Size kurtuluştan, hareketten, süreçten bahsediyorum. Size özgürlükten durağan bir şey olarak bahsetmiyorum, aksine, şehrine yaklaşanların zorunlu olarak kat edilen yoldan kurtulmaları gibi, adım adım kendinizi özgürleştirmekten bahsediyorum. Dolayısıyla, "yapılması gereken" şey, uzak, anlaşılmaz ve geleneksel ahlak kurallarına değil, yasalara: yaşamın, ışığın, evrimin yasalarına bağlıdır.

İçsel birliğinizi arayışınızda size yardımcı olabilecek bu "İlkeler" şunlardır:

Olayların evrimine karşı gitmek, kendine karşı gitmektir.

Bir şeyi bir sona doğru zorladığınızda, tersini üretirsiniz.

Büyük bir güce karşı çıkmayın. Zayıflayana kadar geri çekilin, sonra kararlılıkla ilerleyin.

Olaylar izole değil, birlikte hareket ettiklerinde iyidirler.

Gündüz ve gece, yaz ve kış sizin için iyiye, çelişkileri aşmışsınız demektir.

Haz peşinde koşarsanız, kendinizi acıya zincirlersiniz. Ancak, sağlığınıza zarar vermediğiniz sürece, fırsat kendini gösterdiğinde çekinmeden keyif alın.

Bir amaç peşinde koşarsanız, kendinizi zincirlersiniz. Yaptığınız her şey, sanki kendi başına bir amaçmış gibi gerçekleştirilirse, özgürleşirsiniz.

Çatışmalarınızı, onları çözmek istediğinizde değil, nihai kökenlerinde anladığınızda yok edeceksiniz.

Başkalarına zarar verdiğinizde zincirlenmiş kalırsınız, ancak kimseye zarar vermezseniz istediğiniz her şeyi özgürce yapabilirsiniz.

Başkalarına, size davranmalarını istediğiniz gibi davrandığınızda, özgürleşirsiniz.

Olayların sizi hangi tarafa yerleştirdiği önemli değildir. Önemli olan, hiçbir tarafı seçmediğinizi anlamanızdır.

Çelişkili veya birleştirici eylemler içinizde birikir. İçsel birlik eylemlerinizi tekrar ederseniz, hiçbir şey sizi durduramaz.

Yolunda hiçbir direnç bulamayan bir Doğa gücü gibi olacaksınız. Zorluk, problem, rahatsızlık olanı çelişkiden ayırt etmeyi öğrenin. İlk üçü sizi harekete geçirebilir veya teşvik

edebilirken, çelişki sizi çıkış yolu olmayan kapalı bir döngüye hapseder.

Ne zaman kalbinizde büyük bir güç, coşku ve nezaket bulursanız, ya da kendinizi özgür ve çelişkisiz hissederseniz, hemen içtenlikle şükredin. Kendinizi zıt koşullarda bulduğunuzda, inançla isteyin, biriktirdiğiniz şükran size dönüşecek ve fayda olarak katlanarak artacaktır.

XIV. İçsel Yolun Rehberi

Şimdiye kadar açıkladıklarımı anladıysanız, basit bir alıştırmaya aracılığıyla Gücün tezahürünü deneyimleyebilirsiniz.

Ancak, az çok doğru zihinsel konumu gözlemlemek (sanki bu teknik bir göreve yaklaşmak meselesiymiş gibi) ile şiirin ilham verdiği türden duygusal tonu ve açılımı benimsemek aynı şey değildir.

Bu nedenle, bu gerçekleri aktarmak için kullanılan dil, "içsel algı" fikrinin varlığında olmaktan ziyade, içsel algının varlığında olmayı kolaylaştıran bir tutumu kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Şimdi, size açıklayacaklarımı dikkatle takip edin, çünkü bu, Güç ile çalışırken karşılaşılabileceğiniz içsel manzarayı ve

zihinsel hareketlerinize verebileceğiniz yönleri ilgilendirmektedir.

“İçsel yolda, karanlık veya aydınlık yürüyebilirsin. Önünde açılan iki yola dikkat et.

Eğer varlığının karanlık bölgelere doğru savrulmasına izin verirsen, bedeninin savaşı kazanır ve hükmeder. O zaman, ruhların, güçlerin, anıların duyumları ve görünüşleri ortaya çıkacaktır. Bu yolda gitgide daha da inersin. Burada Nefret, İntikam, Yabancılık, Ele Geçirilmişlik, Kısırılık ve Kalma Arzusu barınır. Daha da aşağı inersen, Hayal Kırıklığı, Pişmanlık ve insanlığın üzerine yıkım ve ölüm getirmiş olan tüm o rüya ve arzular tarafından istila edileceksin.

Eğer varlığını aydınlık bir yöne doğru itersen, her adımda direnç ve yorgunluk bulacaksın. Bu yükselişteki yorgunluğun suçlanacak nedenleri vardır. Yaşamın ağır gelir; anıların ağır gelir; önceki eylemlerin yükselişi engeller. Yükseliş, hükmetme eğiliminde olan bedeninin eylemi tarafından zorlaştırılır.

Yükselişin adımlarında, saf renklerden ve bilinmeyen seslerden oluşan garip bölgeler bulacaksın.

Ateş gibi etki eden ve hayaletleriyle dehşet veren arınmadan kaçma. Şaşırtıcı korkuları ve cesaret kırıklığını

reddet. Alçak ve karanlık bölgelere kaçma arzusunu reddet. Anılara olan bağılılığı reddet.

Manzaranın rüyasına kayıtsız, yükselişte kararlı olarak içsel özgürlük içinde kal.

Saf ışık, büyük sıradağların zirvelerinde doğar ve binlerce rengin suları, bilinmez melodiler eşliğinde kristal platolara ve çayırlara doğru akar.

Seni merkezinden artan bir güçle uzaklaştıran ışığın baskısından korkma. Onu bir sıvı ya da rüzgar gibi özümse, çünkü yaşam kesinlikle onun içindedir.

Büyük sıradağlardaki gizli şehri bulduğunda, girişi bilmelisin – ve onu, yaşamın dönüştüğü anda bileceksin. Onun devasa duvarları figürlerle yazılmıştır, renklerle yazılmıştır, "hissedilir". Bu şehirde yapılmış olan ve henüz yapılacak olan saklanır. Ancak senin içsel gözün için şeffaf olan opaktır. Evet, duvarlar senin için geçilmezdir!

Gizli şehrin Gücünü al. Alnın ve ellerin aydınlık olarak yoğun yaşam dünyasına geri dön.”

XV. Huzur Deneyimi ve Gücün Geçişi

Bedeninizi tamamen gevşetin ve zihninizi sakinleştirin. Ardından, size doğru inen, kalbinizde durana kadar inen şeffaf

ve aydınlık bir küre hayal edin. O anda, kürenin bir görüntü olarak görünmeyi bıraktığını ve göğsünüzde bir duyuma dönüştüğünü fark edeceksiniz.

Küre duyumunun kalbinizden bedenın dışına doğru yavaşça nasıl genişlediğini gözlemleyin, bu sırada nefesiniz daha dolgun ve derin hale gelir. Duyum bedeninizin sınırlarına ulaştığında, orada durabilir ve içsel huzur deneyimini kaydedebilirsiniz. Uygun gördüğünüz sürece orada kalabilirsiniz. Alıştırmayı bitirmek için, sakın ve yenilenmiş bir şekilde, başlangıçtaki gibi kalbinize varana kadar önceki genişlemeyi tersine çevirin ve sonunda küreyi serbest bırakın. Bu çalışmaya "Huzur Deneyimi" denir.

Eğer bunun yerine Gücün geçişini deneyimlemek isterseniz, genişlemeyi tersine çevirmek yerine artırmalı, duygularınızın ve tüm varlığınızın da bu genişlemeyi takip etmesine izin vermelisiniz. Nefesinize dikkat etmeye çalışmayın; bedeninizin dışına doğru genişlemeyi takip ederken kendi kendine hareket etmesine izin verin.

Tekrarlamama izin verin: Böyle anlarda dikkatiniz, genişleyen kürenin duyumu üzerinde olmalıdır. Eğer bunu başaramazsanız, durmanız ve başka bir zaman tekrar denemeniz önerilir. Her durumda, Gücün geçişini

retmeseniz bile, ilginç bir huzur duyumu deneyimleyebileceksiniz.

Ancak, daha ileri giderseniz, Gücün geçişini deneyimlemeye balayacaksınız. Ellerinizden ve bedeninizin diğer bölgelerinden gelen duyular normalden farklı bir tona sahip olacaktır. Daha sonra, artan dalgalanmalar fark edeceksiniz ve kısa bir süre sonra canlı imgeler ve güçlü duygular ortaya çıkabilir. Geiin gerçekleşmesine izin verin...

Gücü aldığınızda, alışılmış temsil modunuza bağlı olarak, ışığı veya garip sesleri algılayacaksınız. Her durumda, önemli olan, daha büyük bir aydınlık ve ne olup bittiğini anlamaya yönelik bir eğilim olması gereken bilinçte bir yükselme deneyimlemenizdir.

Eğer bu olağanüstü durum zamanla kaybolmadıysa, kürenin daraldığını ve başlangıçta geldiği şekilde sizi terk ettiğini hayal ederek veya hissederek istediğiniz zaman buna son verebilirsiniz.

Birçok değimi bilinç halinin, tarif edilenlere benzer mekanizmalar kullanılarak elde edildiğini ve neredeyse her zaman da böyle elde edildiğini anlamak ilginçtir. Bunlar, garip ritüellerle maskelenmi olabilir veya bazen aşırı yorgunluk,

kontROLSÜZ motor aktivitesi, tekrar ve nefesi değiştiren, iç beden duyumunu bozan duruşları içeren uygulamalarla pekiştirilmiş olabilir. Bu alanda hipnoz, medyumik faaliyetler ve başka bir yolla hareket etseler de benzer değişimler yaratan uyuşturucuların etkilerini tanınmalısınız. Kesinlikle, tüm bu vakalar kontrol eksikliği ve ne olup bittiğine dair farkındalık yokluğu ile karakterizedir. Bu tür tezahürlere güvenmeyin ve onları, acemilerin, cahillerin ve (efsaneye göre) hatta "azizlerin" bile geçtiği "trans" hallerinden başka bir şey olarak görmeyin.

Bu tavsiyelere uymuş olsanız bile, Gücün geçişini üretmemiş olabilirsiniz. Ancak bu, bir endişe kaynağı olmamalıdır. Bunu, aşırı gerilimleri veya imgelerin dinamiklerindeki sorunları yansıtabilecek bir içsel "bırakma" eksikliğinin göstergesi olarak kabul edin — kısacası, duygusal davranışta bir parçalanma; ki bu, günlük yaşamınızda da mevcut olacaktır.

XVI. Gücün Projeksiyonu

Gücün geçişini deneyimlediyseniz, benzer fenomenlere dayalı olarak ama anlamadan, çeşitli halkların törenler ve giderek çoğalan ibadetler geliştirdiğini anlayabilirsiniz. Daha önce tarif edilenlere benzer deneyimler aracılığıyla,

bedenlerinin "iki katına çıktığını" hisseden ve Güç deneyiminin bu enerjiyi kendi dışlarına yansıtabilecekleri hissini veren birçok insan vardı.

Güç, başkalarına ve özellikle "uygun" olan ve enerjiyi alıp saklayabilen nesnelere "yansıtılır." Böylece, çeşitli dinlerin sakramentlerinin işlevini ve bu güçle "yüklenmiş" olduğu varsayılan kutsal mekân ve rahiplerin önemini anlamakta zorlanmayacağınızı umuyorum. Belirli nesnelere törenler ve ibadetlerle çevrelendiğinde ve tapınaklarda imanla saygı gördüğünde, tekrar edilen dualarla biriken enerjiyi kuşkusuz "geri verirlerdi." Ne yazık ki, insan gerçekliklerine ilişkin bilgi eksikliği nedeniyle, bu konular neredeyse hep kültür, coğrafya, tarih ya da gelenek üzerinden açıklanmış, oysa bunların anlaşılması için temel olan içsel deneyim göz ardı edilmiştir.

"Yansıtma," "yükleme" ve "yeniden doldurma" konularına daha sonra döneceğiz. Şimdilik söyleyeyim ki bu mekanizma, kutsallıktan arındırılmış toplumlarda bile işlemeye devam eder; burada liderler ve prestij sahibi kişiler, onları görmek, "dokunmak," giysilerinden ya da eşyalarından bir parça almak isteyenlerin gözünde özel bir hale ile çevrelenirler.

Bu, tüm "yüksek" temsillerin göz seviyesinden yukarıya, normal bakış hattının üstüne uzanmasından kaynaklanır. Ve

“üsttekiler,” iyiliğe, bilgeliğe ve güce “sahip olanlar”dır. Orada, yukarıda, hiyerarşiler, otoriteler, bayraklar ve Devlet de vardır. Ve biz, sıradan ölümlüler, ne pahasına olursa olsun “yükselip” güce yaklaşmalıyız. Ne yazık ki, bu mekanizmalar hâlâ içsel temsillerimizle çakıştığı için onlara inanıyoruz; kafalarımız “yukarıda,” ayaklarımız yere çakılı olduğundan. Ne yazık ki, dış bakımımızın, içsel olanın fark edilmeyen bir yansımasından ibaret olduğuna inanıyoruz.

XVIII. Gücün Eylemi ve Tepkisi

Daha önce size açıklamıştım: "Ne zaman kalbinizde büyük bir güç, coşku ve nezaket bulursanız, ya da kendinizi özgür ve çelişkisiz hissederseniz, hemen içtenlikle şükredin."

"Şükretmek," bir imgeyle, bir temsille ilişkilendirilen olumlu ruh hallerini yoğunlaştırmak demektir. Eğer daha önce olumlu durumları bu şekilde ilişkilendirmişseniz, zor durumlarda kaldığınızda o temsili çağırabilirsiniz ve onunla daha önce ilişkilendirilen olumlu nitelik ortaya çıkacaktır. Dahası, bu zihinsel "yük" önceki tekrarlar yoluyla artırıldığı için, belirli durumların dayattığı olumsuz duyguları yerinden edebilir.

Dolayısıyla, içinizde sayısız olumlu durumu biriktirmiş olduğunuz sürece, ne isterseniz isteyin size içinizden fayda

olarak katlanarak geri dönecektir. Artık bu mekanizmanın, geçmişte, dualara ve yakarışlara cevap vereceklerine inanarak dışsal nesnelere, kişileri veya "yansıtılmış" içsel varlıkları "yüklemek" için (karışık şekillerde de olsa) uzun zamandır kullanıldığını tekrarlamaya gerek kalmamalıdır.

İçsel Manzara

Önsöz

"İçsel Bakış"ın yayımlanmasından sonra geçen süre zarfında, bir dizi olay bana, psikolojinin bugünkü durumunun temel temellerini yeniden gözden geçirmeyi zorunlu kıldığını gösterdi. Bunu, yalnızca psikolojinin bir bilimin gelişim çizgisi açısından değil, insanın hayatındaki etkinliği açısından da düşündüm.

Bu incelemede özellikle, diğer tüm bilgilere anlam kazandıran —yani bilginin ve deneyimin öznesi olan— bilincin kendisini göz önünde bulundurdum.

"İçsel Manzara" bu şekilde doğdu. Burada, bir yandan, içsel ve dışsal dünyalar arasındaki sürekli değiş tokuşun farkındalığı; öte yandan, insanı koşullandıran belirleyici etkenlerin ve bu koşullardan kurtulma olasılıklarının bilinci bulunur.

I. Yaşadığım Dünya

Yaşadığım dünya bana kendi deneyimimin ürünüdür.

Deneyimim; duyuların, anıların ve hayallerin verilerinden oluşur.

Yaşadığım dünya değişirse, bu benim deneyimimde bir değişiklik olmasındandır.

Eğer deneyimim değişirse, yaşadığım dünya da değişir.

Deneyimim, koşullar tarafından belirlenir.

Eğer koşullar değişirse, deneyimim de değişir.

Eğer deneyimim değişirse, koşullar da değişir.

Benim koşullarım diğer insanlara bağlıdır.

Eğer diğer insanlar değişirse, koşullarım da değişir.

Eğer ben değişirsem, diğer insanlar da değişir.

II. “Ben” ve “Dünya”

İçimde hem acı hem de neşe vardır.

Eğer yalnızca kendimi düşünürsem, acım derinleşir.

Eğer başkalarını düşünürsem, acım hafifler.

Eğer başkalarının acısını düşünürsem, kendi acım da azalır.

Eğer başkalarının mutluluğunu düşünürsem, mutluluğum artar.

Benim dünyamın merkezinde başkaları vardır.

Eğer başkaları için iyi şeyler yaparsam, kendimi iyi hissederim.

Eğer başkalarına zarar verirsem, kendimi kötü hissederim.

Eğer başkaları bana zarar verirse, acı duyarım.

Eğer başkaları bana yardım ederse, rahatlarım.

III. Anlam ve Sahtelik

Yaşadığım dünyada bir anlam olmasını istiyorum.

Eğer yaşadığım dünyada anlam bulamazsam, kendimi kötü hissederim.

Eğer yaşadığım dünyada anlam bulursam, kendimi iyi hissederim.

Eğer başkaları benim anlamımı paylaşıyorsa, güçlenirim.

Eğer başkaları benim anlamımı paylaşmıyorsa, zayıflarım.

Eğer başkalarına anlamlarını dayatırsam, beni reddederler.

Eğer başkaları bana anlamlarını dayatırsa, onları reddederim.

Eğer başkalarıyla paylaştığım anlam, benim gerçeğim değilse, kendimi sahte hissederim.

Eğer başkalarıyla paylaştığım anlam, benim gerçeğimse, kendimi tutarlı hissederim.

(IV–VII: Koşullar, Kökler, Bilincin Düzeni, Bilinç Halleri) next?
(This section begins to explore conditioning, roots of human action, and levels of consciousness.)

Manzara (The Internal Landscape) with Part Two (IV–VII):

IV. Koşullar

Benim hayatımda belirleyici olan, bana dayatılan koşullardır.

Bedenimin koşulları vardır.

Benim çevrem koşullara sahiptir.

Benim kişisel geçmişim koşullar içerir.

Benim alışkanlıklarım vardır.

Benim dünyamda tekrarlar vardır.

Benim dünyamda değişimler vardır.

Tüm bu koşullar beni yönlendirir.

Eğer koşullarım değişirse, ben de değişirim.

Eğer değişirsem, koşullarım da değişir.

V. Kökler

Bedenim maddenin ürünüdür.

Maddenin kökleri doğadadır.

Benim doğam zamanın ürünüdür.

Zamanın kökleri evrimdedir.

Evrimin kökleri yaşamda bulunur.

Benim yaşamım tarihin ürünüdür.

Tarihin kökleri insan eylemindedir.

İnsan eyleminin kökleri niyettedir.

Niyetin kökleri bilincin derinliklerindedir.

VI. Bilincin Düzeni

Bilinç, bedeni yöneten bir koordinasyon merkezidir.

Bilinç, dünyadan gelen verileri alır.

Bilinç, bu verileri yorumlar.

Bilinç, hayal gücü aracılığıyla yeni veriler üretir.

Bilinç, eylemi yönlendirir.

Bilinç, duyuların ve hareketlerin düzenini sağlar.

Bilinç, belleği düzenler.

Bilinç, geçmişten ve gelecekte veri alır.

Bilinç, “ben” duygusunu verir.

Bilinç, anlam arayışını mümkün kılar.

VII. Bilinç Halleri

Farklı bilinç halleri vardır.

Derin uyku hâlinde, bilinç pasiftir.

Yarı uykuda, bilinç karışıktır.

Uyanıklıkta, bilinç aktiftir.

Daha yüksek bir uyanıklık hâli vardır: Bu hâlde bilinç, kendini ve süreçlerini gözlemler.

Eğer bilinç yüksek uyanıklık hâlindeyse, eylemlerimi daha iyi yönlendirebilirim.

Eğer bilinç düşük bir düzeydeyse, eylemlerim daha mekaniktir.

Bilincin farklı hallerini tanımak, kendimi tanımamı sağlar.

VIII. Bellek

Bellek, bilincin temel bir işlevi olarak eylemleri koordine eder.

Bellek, geçmişte yaşanmış durumları depolar.

Bellek, eylemleri tekrar etmemi ve düzeltmemi sağlar.

Bellek olmadan öğrenme mümkün olmaz.

Bellek olmadan kimlik de olmaz.

Bellek olmadan “ben” duygusu olmaz.

Bellek olmadan gelecek planlanamaz.

Bellek yalnızca bireysel değil, aynı zamanda kolektiftir.

İnsanlık tarihi, kolektif belleğin ürünüdür.

İnsan belleği, bilincin gelişimini ilerletir.

IX. Zaman

Zaman, bilincin düzenleyici bir kategorisidir. Zaman, olayların sırasını düzenler.

Zaman olmadan neden-sonuç ilişkisi kavranamaz.

Zamanın akışı, bilincin deneyiminde farklı şekillerde hissedilir.

Mutluluk anlarında zaman hızlanır, acı anlarında zaman yavaşlar.

Gelecek, bellek ve hayal gücü aracılığıyla inşa edilir.

Geçmiş, bellek aracılığıyla yeniden yapılandırılır.

Zamanın farkına varmak, anlam arayışının bir parçasıdır.

X. Algı

Algı, duyuların bilince ilettiği verilerle başlar.

Algı, belleğin katkısıyla şekillenir.

Algı, hayal gücünün katkısıyla tamamlanır.

Algı, gerçeklik ile zihinsel temsiller arasındaki köprüdür.

Yanılsamalar, algının yanlış yapılandırılmasından doğar.

Algı, yalnızca bireysel değil, toplumsal olarak da koşullanmıştır.

Algının dönüşümü, dünyanın dönüşümünü de beraberinde getirir.

XI. Yönelim

Bilincin temel bir işlevi, yönelimdir.

Yönelim, yaşamın devamı için zorunludur.

Yanlış yönelim, acı üretir.

Doğru yönelim, mutluluk üretir.

Yönelim, değerlerin seşimiyle ilgilidir.

Yönelim, içsel bir pusula gibidir.

Eğer yönelimim netse, eylemlerim tutarlıdır.

Eğer yönelimim bulanıksa, eylemlerim şelişkili olur.

XII. İçsel Merkezler

İnsan davranışı farklı merkezlerin etkileşimiyle oluşur.

Zihinsel merkez (entelektüel merkez), düşünce ve akıl yürütmeden sorumludur.

Duygusal merkez, duyguları ve hisleri düzenler.

Motor merkez, hareketleri yönetir.

Seksüel merkez, türün devamıyla ilgili enerjiyi yönlendirir.

İçsel merkezler, birbirlerini etkiler.

Eğer merkezlerden biri aşırı yüklenirse, diğerleri dengesizleşir.

İçsel merkezlerin uyumu, insanın bütünlüğü için gereklidir.

Eğer merkezler uyumlu çalışırsa, insan kendini tutarlı hisseder.

Eğer merkezler uyumsuz çalışırsa, insan çelişki yaşar.

XIII. İmgeler

İmgeler, bilincin temel içeriklerindedir.

İmgeler, duyuşal verilerden, bellekten ve hayal gücünden oluşur.

İmgeler, algının ve eylemin aracısıdır.

İmgeler, duyguları harekete geçirir.

İmgeler, davranışı yönlendirir.

Yanılıcı imgeler, yanılıcı eylemlere yol açar.

Özgürleşme, yanılıcı imgelerin çözümlmesini gerektirir.

Eğer imgelerim berraksa, dünyam da berraktır.

Eğer imgelerim karışıkça, dünyam da karışıkça.

XIV. Ruh Halleri

Ruh halleri, bilincin genel tonunu belirler.

Ruh hallerim, imgeleri renklendirir.

Eğer ruh halim kasvetliyse, dünya karanlık görünür.

Eğer ruh halim neşeliyse, dünya aydınlık görünür.

Ruh halleri, koşullara bağlıdır ama aynı zamanda koşulları da etkiler.

Ruh hallerimi dönüştürebilirim.

Eğer ruh halimi dönüştürürsem, dünyamı da dönüştürürüm.

XV. Çelişki

Çelişki, birbiriyle bağdaşmayan eylemlerden doğar.

Çelişki, acı üretir.

Çelişki, bilinçte bir bölünme yaratır.

Çelişki, eylemlerimde bir duraksama yaratır.

Eğer çelişkilerimi çözersem, içsel birliğe ulaşıyorum.

Çelişkiyi çözmenin yolu, onu derinlemesine anlamaktır.

Çelişkileri çözmeden, dünyayı dönüştüremem.

XVI. İdealler

İdealler, bilincin yönünü belirler.

İdealler, eylemleri birleştirir.

İdealler, anlam sağlar.

Eğer ideallerim bana ait değilse, kendimi yabancı hissederim.

Eğer ideallerim bana aitse, kendimi bütün hissederim.

İdeallerimi yeniden gözden geçirebilirim.

Eğer ideallerim çelişkiliyse, içsel birliğim bozulur.

Eğer ideallerim tutarlıysa, yönelimim güçlenir.

XVII. Özgürleşme

Özgürleşme, çelişkilerden kurtulmakla başlar.

Özgürleşme, yanıltıcı imgelerin çözülmesini gerektirir.

Özgürleşme, içsel merkezlerin uyumunu gerektirir.

Özgürleşme, bilinç hallerinin yükselmesini gerektirir.

Özgürleşme, anlamın kavranmasıyla tamamlanır.

Özgürleşmiş bir bilinç, başkalarının da özgürleşmesine yardım eder.

Özgürleşme süreci, kişisel olduğu kadar toplumsaldır.

2:33 a.m..

XVIII. Dönüşüm ve Eylem

Eğer içsel çelişkilerimi çözersem, eylemlerim netleşir.

Eğer eylemlerim netleşirse, dünyada daha etkili olurum.

Eğer içsel merkezlerim uyumluysa, eylemlerim tutarlı olur.

Eğer bilinç durumum yüksekse, eylemlerim yaratıcı olur.

Eğer imgelerim berraksa, dünyam anlam kazanır.

Eğer anlam netse, yönelimim güçlü olur.

Eğer yönelimim güçlü olursa, yaşamım bir bütün halini alır.

Bu nedenle, içsel birliğe ulaşmak yalnızca kişisel bir mesele değildir. Bu, başkalarıyla ve dünya ile olan ilişkilerimde de yankı bulur. İçsel manzaram dönüştüğünde, yaşadığım dünya da dönüşür. İçsel manzaramda yaptığım her çalışma, insanlığın ortak geleceğine katkıda bulunur.

Epilog

İnsanın bilinci, yalnızca dünyayı yansıtan pasif bir ayna değildir. Bilincin gücü, imgeleri dönüştürme ve dünyayı yeniden inşa etme kapasitesindedir.

Eğer insan, kendi içsel manzarasını anlamaya ve dönüştürmeye başlarsa, tarih de değişebilir. Eğer insan, kendi

çelişkilerini çözmeye başlarsa, başkalarıyla ilişkileri de dönüşür. Eğer insan, kendi eylemlerini bilinçli olarak yönlendirirse, dünyayı insancılaştırma süreci başlar.

Bu nedenle, içsel dönüşüm bir başlangıçtır — ama aynı zamanda, yeni bir yaşam ve yeni bir tarih için kapının açılmasıdır.

İnsani Manzara

Önsöz

Bu kitabın önceki iki kitaptan farkı, odak noktasının artık bireyin iç dünyasında değil, insanların toplumsal ve tarihsel dünyasında olmasıdır. Burada, bireylerin birbirleriyle kurdukları ilişkilerde ve toplumsal süreçlerde ortaya çıkan çelişkiler üzerinde durulmaktadır.

İnsani Manzara, toplumsal manzarayı gözlemlerken, yalnızca bir betimleme ile yetinmez. Bu metin, insanın dünyada gerçekleştirmesi gereken yönelimi, yani insanlaştırma sürecini kavramsallaştırır.

I. İnsan ve Toplumİnsan, toplumun ürünüdür.

Toplum, insanların ürünüdür.

İnsan, başkalarıyla ilişki içinde gelişir.

Toplum, bu ilişkilerin ağıdır.

İnsan, kendi eylemleriyle toplumu dönüştürür.

Toplum, kendi kurumlarıyla insanı dönüştürür.

İnsan ile toplum arasındaki bu karşılıklı etkileşim, tarihin temelidir.

II. Tarihsel Süreç

Tarih, insan eyleminin ürünüdür.

Tarih, birikimli bir süreçtir.

Tarih, insanların amaçlarıyla yön kazanır.

İnsan, tarihi koşullandırır ve tarih de insanı koşullandırır.

Tarihsel süreç, bir yönelime sahiptir ama bu yönelim kaçınılmaz değildir.

İnsan, tarihe yeni yönler verebilir.

Eğer insan çelişkilerini çözerse, tarihe yeni bir anlam katabilir.

III. Toplumsal Çelişki

Toplumsal çelişki, bireysel çelişkinin bir yansımasıdır.

Toplumsal çelişki, acı ve şiddet üretir.

Toplumsal çelişki, adaletsiz kurumlarda kendini gösterir.

Toplumsal çelişki, tarihsel süreçte çatışmalara yol açar.

Eğer toplumsal çelişkiler çözülmezse, tarih şiddet döngülerine hapsolür.

Eğer toplumsal çelişkiler çözülürse, tarih yaratıcı bir yola girer.

Toplumsal çelişkiyi çözenin yolu, insanın içsel birliğini sağlamasıyla başlar.

IV. Kültür

Kültür, insan eyleminin birikimidir.

Kültür, bilgi, değerler ve simgeler aracılığıyla aktarılır.

Kültür, bireyin davranışını şekillendirir.

Kültür, toplumun sürekliliğini sağlar.

Kültür, değişen koşullara uyum sağlamak için dönüşür.

Eğer kültür yenilenmezse, toplum durağanlaşır.

Kültürel yaratım, insan özgürlüğünün bir ifadesidir.

V. Bilgi

Bilgi, insanın dünyayı anlamasının ürünüdür.

Bilgi, deneyimlerin birikimiyle oluşur.

Bilgi, insanı doğa üzerinde etkin kılar.

Bilgi, toplumsal yaşamı düzenlemeye yardım eder.

Eğer bilgi tekelleştirilirse, baskı aracı olur.

Eğer bilgi serbestçe paylaşılırsa, özgürleştirici olur.

Bilgi, yalnızca dış dünyanın değil, insanın iç dünyasının da bilgisidir.

VI. Güç

Güç, insan ilişkilerinde yönlendirici bir ilkedir.

Güç, insanın doğaya egemen olma kapasitesinde kendini gösterir.

Güç, toplumsal kurumlarda örgütlenir.

Eğer güç tek elde toplanırsa, baskı ortaya çıkar.

Eğer güç paylaşılırsa, özgürlük genişler.

Güç, hem maddi hem de simgesel biçimlerde ortaya çıkar.

Güç, şiddetle karıştırılmamalıdır; güç yaratıcı da olabilir.

VII. Şiddet

Şiddet, insan üzerinde dayatma olarak ortaya çıkar.

Şiddet, başkasının iradesini bastırmaya çalışır.

Şiddet, toplumsal çelişkileri derinleştirir.

Şiddet, korku ve nefret üretir.

Şiddet, tarihin döngüsel krizlerini sürdürür.

Şiddete karşı şiddet, yeni şiddet biçimlerini doğurur.

Şiddeti aşmanın yolu, yeni bir davranış ilkesi olarak şiddetsizliktir.

Şiddetsizlik, başkalarının hayatını, bedenini ve özgürlüğünü kutsal kabul eder.

Şiddetsizlik, yalnızca pasif bir tavır değil, aktif bir eylemdir.

Şiddetsizlik, tarihsel süreci yaratıcı bir yöne taşır.

VIII. İnsanın Projesi

İnsan, yalnızca verilmiş dünyayı kabul etmez; onu dönüştürür.

İnsan, doğayı insanileştirir.

İnsan, toplumu dönüştürür.

İnsan, tarihsel süreci yeni yönlerle çevirir.

İnsan, kendi bilincini dönüştürür.

İnsanın projesi, doğanın, toplumun ve tarihin insanileştirilmesidir.

İnsanın projesi, kendi varlığını anlamlı kılmaktır.

IX. Özgürlük

Özgürlük, dayatmanın yokluğundan ibaret değildir.

Özgürlük, insanın kendi yönelimini bilinçli olarak seçmesidir.

Özgürlük, başkalarının özgürlüğünü de gerektirir.

Eğer başkaları baskı altındaysa, benim özgürlüğüm eksiktir.

Özgürlük, bireysel olduğu kadar toplumsaldır da.

Özgürlük, yaratıcı bir projeye yöneliktir.

Özgürlük, insanın kendini aşmasının temel koşuludur.

X. İnsancıllaştırma Süreci

İnsancıllaştırma, şiddetin tüm biçimlerinin ortadan kaldırılmasıyla başlar.

İnsancıllaştırma, başkalarının acısının azaltılması için çalışmayı içerir.

İnsancıllaştırma, adaletin yaygınlaştırılması için çabayı gerektirir.

İnsancıllaştırma, bilginin serbest dolaşımını savunur.

İnsancillaştırma, yaratıcı ifade özgürlüğünü destekler.

İnsancillaştırma, başkalarının farklılıklarını kabul eder.

İnsancillaştırma, yalnızca bireysel değil, evrensel bir projedir.

XI. Evrensel İnsan

Evrensel insan, ulusal, etnik veya dini sınırların ötesine geçer.

Evrensel insan, kendini tüm insanlığın bir parçası olarak hisseder.

Evrensel insan, başkalarının acısını kendi acısı gibi hisseder.

Evrensel insan, tüm insanların özgürlüğü için çalışır.

Evrensel insan, insanileştirilmiş bir dünyanın inşasına katkıda bulunur.

Evrensel insan, geleceğin tarihini bilinçli olarak yönlendirir.

Evrensel insan, yaşamın anlamını kendi eylemlerinde gerçekleştirir.

Epilog

İnsanın ellerinde bir anahtar vardır: Bu anahtar, kendi içsel manzarasını dönüştürme kapasitesidir. Bu dönüşüm, insanın eylemini değiştirir, insanın eylemi de dünyayı değiştirir.

İnsanın projesi, bir ütopya değildir — bu, bilinçli bir yönelimdir. Bu yönelim, insanın geleceğini özgürce yaratma çağrısıdır.

Dünya insanileştirilebilir. İnsan kendi kendini insanileştirebilir. Bu büyük görevin başlangıcı, her birimizin kendi hayatındaki ilk adımla başlar.